

МЛАДЕН ИСАЕВ

СОЦИАЛИСТИЧЕСКИЯТ ХУМАНИЗЪМ — НАШЕ ВДЪХНОВЕНИЕ

Животът в нашата страна върви напред с широки, стремителни крачки. Епохалните предначертания на Комунистическата партия, съобразени с обективния ход на живота, стават великолепна действителност. Заедно с ускореното изграждане на материалната култура се ражда и новата социалистическа душевност на хората. Най-достойните, ония, които с героичен труд творят материални ценности, са истинските герои на нашето време. Техните големи творчески дела, тяхната воля за революционно изменение на живота са богат извор на вдъхновение за художниците на словото — писателите.

Големите творци на нашата национална литература в миналото, свързани с народа, винаги са имали вярно чутие за новото, революционното. Най-ярките им творби са забележителна художествена летопис на изживяванията, мечтите и устремите на народа. Затова с неувяхваща жизнена свежест и очарование блестят правдивите творби на Ботев, Вазов, Яворов, Елин Пелин и на революционните писатели от по-ново време.

А нима нашата съвременност не предлага на писателите още повълнуващи теми и сюжети за художествено пресъздаване? Кога в хилядолетната си история наородът ни се е изправял пред такава грандиозна задача — да се измени из основи стария живот, да възтържествува голямата социалистическа справедливост? Щастие е за нашите съвременни майстори на художественото слово, че живеят в такава епоха, пълна с небивало жизнено кипение! В сстрото сблъскване между старото и новото, в раждането на мечтания свят на истинското човешко щастие е богатият климат за истинско вдъхновено творчество.

Пълното освобождаване на човека от позорния гнет на грабежа и потисничеството, на материалните лишения и безправиято се извършва пред нашите очи. Отприщени са творческите сили на милионните човешки маси, способни да творят чудесни дела. Подир многовековното унижително, жалко съществуване в едно жестоко несправедливо общество сега за пръв път човекът-творец сам става господар на своята съдба.

За пръв път в историята започва да тържествува истинският хуманизъм, хуманизмът на социалистическото общество. Той няма нищо общо с лицемерния хуманизъм на буржоазния свят, пълен с чудовищни неправди. Социалистическият хуманизъм е тържество на благородните принципи на уважение и преклонение пред съзидателното дело на чо-

века-творец, зачитане на неговото достойнство, създаване на всестрани условия да бъде той напълно щастлив в едно истински справедливо общество. Нали за такъв хуманизъм са копнели най-светлите умове, най-будните съвести в миналото?

Достойните наши съвременници са хора с богати, сложни изживявания, с мъжествена воля за революционно изменение на света. Те се отличават с особено нравствено благородство и красота. Новаторското дръзновение е отличителна, прелестна черта на новия човек.

С дръзновението на новатор трябва да живее и твори и съвременният писател. Той трябва дълбоко да познава новите хора от нашето общество с цялата сложност и великолепиe на чувства и мисли, на мечти и устремии. С погледа на комунист той трябва да прозре в диалектиката на противоречивото развитие, да умее безпогрешно да различава силите на новото от силите на старото, умиращото. Но усетът за новото не се ражда в празно пространство—той се формира във високото кипение на живота. Обществената действителност е богатата сфера, от която днешният писател може да черпи и жизнени наблюдения, и творческо вдъхновение.

Сложен и не лек е пътят от живия реален живот, от непосредственото впечатление до завършения художествен образ. Разбира се, безусловно изискване е писателят да опознае непосредствено живота на хората, особено техните трудови дела. Но това далеч не е всичко. За да станат суровите впечатления жив художествен образ, необходимо е те да минат през сложната творческа лаборатория на писателя. Необходимо е творецът да вложи цялата своя творческа индивидуалност в произведението. Необходими са и ясен комунистически светоглед, и социалистически творчески метод, и до съвършенство овладяване на художественото майсторство. Не ще и дума—на първо място трябва да съществува талант. Понякога това се забравя. Мисли се, че щом всички други изисквания са налице, без да става дума за талант, достатъчно е само силното желание да се създаде художествена творба—и творбата капва като зряла круша. . . Не, само талантлив човек може да създаде пълноценни художествени произведения, достойни за нашето време!

Родено във високото горение на новия живот, наситено с революционните идеи на века, вдъхновеното творчество на съвременните писатели има изключително важно предназначение в нашето общество. Наред с доставяне на естетическа наслада, преди всичко то съдействува с неотразима сила за превъзпитанието на народа в социалистически дух. Нищо не може да замени голямата действена сила на художествения образ.

Нашата героична епоха ни повелява да бъдам творци на духовни ценности, без които не може да се влезе в комунизма. Каква високо благородна задача за съвременния писател!

Сиянието на новия социалистически хуманизъм, което озарява живота ни, е наше творческо вдъхновение!